

Alþingi
Nefndasvið Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 23. mars 2020
Tilvísun: 202003-28/29

Efni: Umsögn ASÍ um frumvarp til laga um aðgerðir til að mæta efnahagslegum áhrifum í kjölfar heimsfaraldurs kórónaveiru og frumvarp til fjárukalaga fyrir árið 2020, 683. og 695. mál.

Alþýðusamband Íslands hefur fengið til umsagnar frumvarp til laga um aðgerðir til að mæta efnahagslegum áhrifum í kjölfar heimsfaraldurs kórónaveiru og frumvarp til fjárukalaga fyrir árið 2020, 683. og 695. mál.

Almennar athugasemdir:

Afleiðingar heimsfaraldurs kórónaveiru munu á næstu vikum og mánuðum hafa veruleg áhrif á allar stoðir samfélagsins og reyna mun með áður óþekktum hætti á heilbrigðisþjónustu, heimili, efnahags- og atvinnulíf. Við þessar aðstæður leggur Alþýðusamband Íslands megin áherslu á að stjórnvöld skapi þær aðstæður sem tryggja að fólki og fyrirtækjum sé ávallt kleift að forgangsraða í þágu heilsu og öryggis sjálfs síns og samborgara sinna án þess að fjárhagslegri afkomu sé ógnað. Þá er við þessar aðstæður mikilvægt sem aldrei fyrr að standa vörð um grunninnviði hins opinbera í heilbrigðis- mennta- og velferðarkerfinu. Hinir félagslegu innviðir eru og verða einn af styrkleikum okkar og samkeppnisforskot í að takast á við félagslegar- og efnahagslegar afleiðingar heimsfaraldursins og þau stóru verkefni sem þrátt fyrir allt bíða okkar að honum yfirstöðnum við umbreytingar á vinnumarkaði og við að ná tökum á loftslagsbreytingum.

Mikilsvert var að Alþingi samþykkti í liðinni viku lög sem tryggja afkomuöryggi fyrir fólk sem taka þarf á sig skert starfshlutfall eða fara í sóttkví vegna veirunnar. Enn eru þó hópar sem ekki hefur verið tryggt afkomuöryggi þ.m.t. launafólk sem ekki getur sótt vinnu vegna skerts skólustarfs í grunn- og leikskólum og launafólk í sérstakri áhættu vegna alvarlega undirliggjandi sjúkdóma sem fer í sóttkví að tilmælum læknis þótt það hafi ekki verið skyldað í sóttkví af heilbrigðisyfirvöldum. ASÍ ítrekar afstöðu sína varðandi mikilvægi þess að eyða óvissu um afkomu þessara hópa. [Sjá nánar umsögn ASÍ um mál nr. 667](#) – tímabundnar greiðslur vegna launa einstaklinga sem sæta sóttkví.

Í ljósi þess mikla atvinnuleysis sem vænta má á næstu mánuðum sem mun hafa veruleg áhrif á afkomu fjölmargra heimila er nauðsynlegt að stjórnvöld horfi til þess að hækka nú þegar

fjárhæðir atvinnuleysisbóta, en grunnbætur eru í dag kr. 289.510 á mánuði sem er umtalsvert lægra en lægstu laun sem nema 335.000 krónum frá 1. apríl n.k. og tekjutengdar atvinnuleysibætur fyrstu 3 mánuði í atvinnuleit sem eru að hámarki kr. 456.404. Það þýðir að einstaklingur á meðallaunum á vinnumarkaði nær ekki 70% af tekjum sínum á tímabili tekjutengingar líkt og lagt er upp með. Hækkun bótafjárhæða nú drægi verulega úr líkum á að einstaklingar og fjölskyldur sem verða fyrir atvinnumissi vegna aðstæðna lendi í íþyngjandi fjárhagserfiðleikum til lengri tíma og styður á sama tíma við kaupmátt heimilanna sem skiptir sköpum til að ná viðspyrnu í efnahagslífinu á ný sem fyrst.

Þá telur ASÍ mikilvægt að skattayfirvöldum verði tryggð þau úrræði sem til þarf til að fylgja því eftir að fyrirtæki uppfylli skilyrði greiðslufrests opinberra gjalda og tryggingagjalds sem frumvarpið gerir ráð fyrir. Sömuleiðis verð tryggt að eftirlit verði haft með framkvæmd á veitingu ríkisábyrgðar til fyrirtækja og jafnræði tryggt varðandi útfærslu þeirra skilyrða sem sett verða fyrir slíku. Þá verði opinber fjárstuðningur háður þeim skilyrðum að ekki sé greiddur arður úr viðkomandi fyrirtækjunum næstu tvö árin. ASÍ leggur jafnframt áherslu á að ekki verði stutt með opinberri fyrirgreiðslu við fyrirtæki sem stunda skipulögð kjarasamningsbrot og launabjófnað.

Ljóst er að aðstæður og mat á nauðsynlegum inngripum og aðgerðum stjórnvalda breytist ört þessa dagana. Mikilvægt er að stjórnvöld endurmeti, aðlagi og bæti í ráðstafanir sínar til samræmis við það svo takmarka meggi eins og kostur er afleiðingar heimsfaraldursins á heilsu, velferð og afkomu almennings. ASÍ ítrekar einnig mikilvægi þess að víðtækt samráð sé haft við fulltrúa launafólks í þeim verkefnum sem framundan eru við að takmarka afleiðingar og í framhaldinu endurreisa og byggja upp til framtíðar.

Athugasemdir vegna einstakra ákvæða frumvarps til laga um aðgerðir til að mæta efnahagslegum áhrifum í kjölfar heimsfaraldurs kórónaveiru, 683. mál.:

3. gr. b - Barnabótaauki

Frumvarpið gerir ráð fyrir greiðslu sértaks barnabótaauka sem greiddur verði út við álagningu opinberra gjalda á árinu 2020 þ.e. þann 1.júní n.k. Barnabótaaukinn skal vera kr. 40.000 á hvert barn undir 18 ára aldri til einstæðra foreldra og hjóna/sambúðaraðila þar sem tekjuhærri maki hefur undir 927.087 kr. í tekjur á mánuði við álagningu 2020 en kr. 20.000 séu tekjur yfir þeim mörkum. Sú leið sem hér er farin veldur í fyrsta lagi miklum jaðaráhrifum þar sem barnabótaauki helmingast fari tekjur yfir ákveðna krónutölu. Í öðru lagi hefur sú regla að horfa einungis til tekjuskattsstofns tekjuhærri sambúðaraðila, en ekki á samanlagðan skattstofn samskattaðra líkt og almennt gildir við ákvörðun barnabóta, það í för með sér að samsetning tekna sambúðaraðila hefur veruleg áhrif á ákvarðaðan barnabótaauka. Þannig fengju t.a.m. hjón þar sem báðir aðilar hafa kr. 900.000 í tekjur á mánuði þ.e. samanlagður tekjuskattsstofn kr. 1.800.000 – kr. 40.000 í barnabótaauka á hvert barn en hjón þar sem annað hefur 930.000 í tekjuskattsstofn og hitt 300.000 eða samtals

1.230.000 fengu einungis 20.000 kr. Í þriðja lagi miðast barnabótaaukinn við tekjur ársins 2019 en vegna breyttra aðstæðna munu tekjur margra heimila lækka verulega á komandi mánuðum. Því hefði verið æskilegra að miða barnabótaaukann við tekjur sem eru nær í tíma.

Í ljósi þess aukna álags og afkomuóvissu sem við barnafjölskyldum blasir telur ASÍ nauðsynlegt að stjórnvöld horfi til þess að styrkja almenna barnabótakerfið með auknum fjárframlögum. ASÍ leggur áherslu á að barnabótakerfið verði eftt til að jafna framfærslubyrði lág- og millitekjufjölskyldna með börn. Til að svo megi verða þarf að draga frekar úr tekjuskerðingum og tryggja að bótafjárhæðir og skerðingarmörk fylgi verðlags- og launaþróun yfir tíma.

5. gr. – Virðisaukaskattur af vinnu

Með ákvæðinu er húsbyggjendum og eigendum íbúðarhúsnæðis og frístundahúsa tryggð 100% endurgreiðsla virðisaukaskatts vegna vinnu við nýframkvæmdir og viðhald auk vinnu vegna hönnunar og eftirlit slíks húsnæðis. Þá nær heimildin einnig til framkvæmda og viðhalds á vegum félaga og félagasamtaka sem starfa að almannaheill (þriðji geirinn). Að auki geta eigendur og leigjendur íbúðarhúsnæðis fengið endurgreiðslu 100% virðisaukaskatts sem greiddur er af vinnu vegna heimilisprifa og reglulegrar umhirðu íbúðarhúsnæðis. Ákvæði þessi gildi til ársloka 2020. ASÍ styður umrædda heimild með vísan til reynslu af sambærilegu verkefni undir yfirskriftinni Allir vinna – í kjölfar efnahagshrunsins. ASÍ bendir á að ákvæðið nær að því er virðist ekki til stéttarfélaganna sem rekin eru með almannahag að leiðarljósi og án hagnaðarsjónarmiða en slíkt væri æskilegt og myndi örva framkvæmdir við orlofshús félaganna í sumar.

7.gr. - Heimild til úttektar á séreignarsparnaði

Samkvæmt ákvæðinu verður heimilt að sækja um útgreiðslu séreignarsparnaðar á tímabilinu 1. apríl 2020- 1. janúar 2021. Heimilt er að greiða út allt að 800.000 kr. á mánuði í 15 mánuði eða samtals 12 milljónir króna án sérstakra skilyrða. Hér er því um nokkuð rúma heimild til nýtingar á séreignarlífeyrissparnaði að ræða en í þessu samhengi má benda á að nú þegar hafa heimildir til að nýta séreignarsparnað til annars en lífeyrisgreiðslna gengið verulega á þriðju stoð lífeyriskerfisins. Þá liggur fyrir að tekjulægsti hópurinn á vinnumarkaði er sá sem síst hefur tök á að leggja fyrir séreignarsparnað og því mun þessi heimild síst nýtast þeim sem kunna að lenda í hvað mestum afkomuvanda á næstu mánuðum.

9. gr. – Lækkun á bankaskatti flýtt

Lagt er til að áður lögfestri lækkun bankaskatts í þrepum á árunum 2021-2024 verði flýtt þannig að skatturinn lækki í 0,145% þegar á árinu 2021. Samkvæmt frumvarpi til laga um breytingu á lögum um sérstakan skatt á fjármálafyrirtæki (4. mál) sem samþykkt var á Alþingi í desember sl. var breytingin talin auka líkur á lækkun á kostnaði fyrir viðskipavini bankanna í formi lægri vaxta á útlánum og hærri vaxta af innlánum. ASÍ telur óljóst með hvaða hætti tryggja eigi að þau markmið skili sér til neytenda og bendir í því samhengi m.a. á umfjöllun í

skýrslu Gylfa Zoega um stöðu efnahagsmála sem unnin var að beiðni stjórnvalda í aðdraganda kjarasamninga haustið 2018. Í skýrslunni er bent á að bankar sem njóti fákeppnisstöðu geta í skjóli hennar haft meiri vaxtamun og hærri þjónustugjöld en bankar sem búa við meiri samkeppni. Þá er í skýrslunni bent á að íslenskt bankakerfi virðist dýrara í rekstri en sambærilegir bankar annars staðar á Norðurlöndunum og að fyllsta ástæða sé til þess að samkeppnisyfirvöld rannsaki þau kjör sem almenningi býðst hjá viðskiptabönkunum hér á landi og grípi til aðgerða ef í ljós komi að samkeppni sé áfátt. ASÍ áréttar mikilvægi þess að stjórnvöld tryggi að áformuð lækkun bankaskatts skili sér í bættum viðskiptakjörum heimila og fyrirtækja hjá fjármálastofnunum og brýnir stjórnvöld í að taka mið af þessum ábendingum og láta framkvæma slíka rannsókn hið fyrsta.

11. gr. – Frestun á fasteignaskatti

Samkvæmt ákvæðinu er sveitarfélögum gert að fresta allt að þremur greiðslum fasteignaskatts á tímabilinu frá 1. apríl – 1. desember 2020 hjá fyrirtækjum í tímabundnum rekstrarerfiðleikum sem þess óska. ASÍ bendir í þessu samhengi á mikilvægi þess að sveitarfélögum verði einnig gert að sýna sanngirni og sveigjanleika gagnvart heimilum sem lenda í greiðsluerfiðleikum vegna stöðunnar sem nú er uppi, bæði hvað varðar innheimtu fasteignaskatta sem og önnur þjónustugjöld ss. vegna skóla, leikskóla eða frístundastarfs. Þá er mikilvægt að beina því til sveitarfélaga að ekki verði innheimt gjöld fyrir þjónustu sem skert er vegna yfirstandandi aðstæðna.

Athugasemdir vegna frumvarps til fjárukalaga fyrir árið 2020, 695. mál.:

Fjölskyldumál

Sjá umfjöllun um 3 gr. b – Barnabótaauka og barnabætur hér að ofan

Sérstakar fjárráðstafanir

ASÍ tekur undir mikilvægi þess að flýta eins og kostur er opinberum fjárfestingum og undirbúningi þeirra sem hægt er að hefja þegar á þessu ári. Þá leggur ASÍ áherslu á að í því fjárfestingarátaki sem boðað er á árunum 2021-2023 horfi stjórnvöld til þess að nýjar stoðir tækni, nýsköpunar og grænna lausna verði byggðar undir atvinnulífið. Horft verði til fjölbreyttra fjárfestingaverkefna með áherslu á uppbyggingu og viðhald bæði efnahags- og félagslegra innviða og ekki síður verkefni sem stuðla að samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda ss. hraðari uppbyggingu almenningsgangna og borgarlínu og öðrum aðgerðum sem stuðla að orkuskiptum. Þá er mikilvægt að opinber fjárfesting verði nýtt með markvissum hætti til að auka fjölbreytileika atvinnulífs með áherslu á uppbyggingu grænna starfa, nýsköpun, tækniþekkingu og rannsóknir og þróun t.d. á sviði heilbrigðisvísinda. Við fjárfestingaáætlanir verði tekið tillit til kynja- og byggðasjónarmiða og sjálfbærni höfð að leiðarljósi.

Heilbrigðisþjónusta

Ekki er í frumvarpinu gert ráð fyrir auknum útgjöldum til heilbrigðismála þrátt fyrir verulega aukið álag og á heilbrigðisþjónustuna vegna heimsfaraldurs. ASÍ telur mikilvægt að stjórnvöld sendi nú þegar skýr skilaboð um að heilbrigðisþjónustunni verði tryggð nauðsynleg fjárframlög og önnur úrræði til að mæta auknu álagi og verkefnum vegna faraldursins. Ekki má koma til þess að skera þurfi niður í hefðbundinni starfsemi heilbrigðiskerfisins og draga úr annarri nauðsynlegri þjónustu vegna fjárskorts af völdum aukinna verkefna sem fylgja heimsfaraldri kórónuveirunnar. Verði það raunin munu afleiðingar faraldursins dragast á langinn og valda uppsöfnuðum vanda innan heilbrigðiskerfisins og samfélagsins alls sem erfitt getur reynst að vinna á.

Vinumarkaður og atvinnuleysi

Ekki er í frumvarpinu gert ráð fyrir aukinni fjárheimild vegna vaxandi atvinnuleysis og nýsamþykktra laga um hlutabætur atvinnuleysistrygginga á móti skertu starfshlutfalli sem munu auka útgjöld vegna málaflokksins verulega umfram fjárlög. ASÍ leggur að auki ríka áherslu á mikilvægi þess að fjármagna markvissar vinnumarkaðsaðgerðir hið fyrsta til að koma í veg fyrir langtímaafleiðingar af fyrirséðri fjölgun atvinnuleitenda, m.a. með því að auka námstækifæri atvinnuleitenda.

Meðfylgjandi að neðan er ályktun miðstjórnar ASÍ frá 21. mars síðastliðnum um aðgerðir til að bregðast við afleiðingum COVID 19 faraldursins.

Virðingarfyllst,

Henný Hinz
hagfræðingur ASÍ

Ályktun miðstjórnar ASÍ um aðgerðir til að bregðast við afleiðingum COVID 19 faraldursins

Reykjavík 21. mars 2020

Fyrstu efnahagsaðgerðir ríkisstjórnarinnar til að bregðast við afleiðingum COVID 19 faraldursins miða að því að tryggja lágmarkslaun fyrir fólk sem taka þarf á sig skert starfshlutfalli eða fara í sóttkví vegna veirunnar. Niðurstaða lagasetningarinnar er betri en frumvörpin gáfu til kynna í upphafi og að töluverðu leyti var komið til móts við athugasemdir vinnandi fólks. Ljóst er þó að frekari aðgerða er þörf ef koma á í veg fyrir fjöldauppsagnir og fjárhagserfiðleika heimila í landinu. Lykillinn að farsælli endurreisn samfélagsins liggur í stuðningi við almenning og kaupmátt hans og uppbyggingu atvinnulífs sem er grundvallað á jöfnuði, sjálfbærni, nýsköpun og samfélagslega ábyrgum gildum. Sú mikla óvissa og óöryggi sem skapast hefur um afkomu launafólks afhjúpar með skýrum hætti mikilvægi formlegra ráðningarsambanda sem ramma inn skyldur atvinnurekenda og yfirvalda þegar hriktir í stoðum efnahagslífsins. Kjarasamningar og þau afkomutryggingakerfi sem launafólk hefur barist fyrir reynast við þessar aðstæður vera sú vörn sem mestu máli skiptir. Miðstjórn ASÍ telur eftirfarandi aðgerðir nauðsynlegar til skemmri og lengri tíma:

Tryggjum afkomu- og búsetuöryggi

Að þegar í stað verði úrræði tryggt fyrir **launafólk sem ekki getur sótt vinnu vegna skerts skólastarfs** barna sinna. Jafnframt verði tryggt að launafólk í sérstakri áhættu vegna alvarlega undirliggjandi sjúkdóma geti átt rétt á bótum fari það í sóttkví að tilmælum læknis þó það hafi ekki verið skyldað í sóttkví af heilbrigðisfyrvöldum. ASÍ gerði kröfu til þess að til þessara hópa yrði tekið tillit við afgreiðslu laga um laun í sóttkví en ekki var við því orðið.

Að grunnatvinnuleysisbætur og tekjutengdar **atvinnuleysisbætur verði hækkaðar** til að mæta þeim sem verða án atvinnu í lengri tíma.

Að **barnabótakerfið verði styrkt til framtíðar** með auknum framlögum.

Að gefin verði út tilmæli til opinberra aðila, sveitarfélaga, leigufélaga og fjármálastofnanna að sýna **sanngirni og sveigjanleika varðandi greiðslufresti** á meðan mesta óvissan stendur yfir, innheimtukostnaður og dráttarvextir verði ekki lagðir á vanskil og fólki gefist tækifæri til að dreifa greiðslum.

Að ef ákveðið verði að veita fyrirtækjum ríkisábyrgð á skuldum sínum gerir ASÍ kröfu um að ríkisstjórn Íslands veiti **heimilum sem lenda í greiðsluerfiðleikum ríkisábyrgð** með sama hætti hvort sem er vegna húsnæðislána, bílalána eða annarra íþyngjandi skuldbindinga.

Að heimilum **gefist kostur á að fresta greiðslu opinberra gjalda** vegna greiðsluerfiðleika með sama hætti og fyrirtækjum. Sveitarfélög skoði að mæta íbúum með frestun á greiðslu fasteignagjalda tímabundið.

Að **komið verði í veg fyrir að heimili landsins greiði kostnað við verðbólgu** í gegnum lánin sín vegna gengisfalls krónunnar. Verðtrygging lána verði fryst tímabundið þannig að möguleg aukin verðbólga birtist ekki í hækkun á verðtryggðum höfuðstóli húsnæðislána og aukinni greiðslubyrðu. ASÍ vill vekja athygli á að hefðbundið neyslumynstur er ekki í neinu samræmi við það neyslumynstur sem fólk hefur þurft að temja sér við þær óvenjulegu aðstæður sem skapast hafa vegna COVID 19.

Að framkvæmd **hlutdeildarlána og fjölgun almennra íbúða** verði hraðað. Til að örva húsnæðismarkaðinn og stuðla að húsnæðisöryggi allra hópa verði lagasetningu og framkvæmd fyrirhugaðra hlutdeildarlána fyrir fyrstu kaupendur og þá sem ekki hafa átt húsnæði síðastliðin fimm ár hraðað eins og nokkur kostur er. Þá verði framlög til almenna íbúðakerfisins aukin umfram núverandi áætlanir til að flýta uppbyggingu kerfisins og útvíkka markhóp þess.

Verjum grunnstoðirnar

Að opinber **fjárstuðningur til fyrirtækja verði þeim skilyrðum háður að ekki sé greiddur arður** úr þeim fyrirtækjum næstu tvö árin. Grunnstoðir verði tryggðar, heilbrigðis-, mennta- og velferðarkerfi sem rekin eru með skattgreiðslum séu ávallt rekin með velferð allra í huga og án hagnaðarsjónarmiða.

Að **ríkissjóður afsali sér ekki tekjum að nauðsynjalausu** svo sem með því að flýta afnámi bankaskatts.

Að tryggt sé **að grunnþjónusta sveitarfélaga séu í stakk búnar** til þess að mæta auknu álagi og takast á við aðstæður á hverjum stað. Ekki verði innheimt gjöld fyrir þjónustu sem skert er vegna tímabundinna aðstæðna vegna COVID 19.

Að **heilbrigðiskerfinu verði tryggt nauðsynleg fjárframlög** og önnur úrræði til að mæta auknu álagi og verkefnum vegna faraldursins. Ekki má koma til þess að skera þurfi niður í hefðbundinni starfsemi heilbrigðiskerfisins og draga úr annarri nauðsynlegri þjónustu vegna fjárskortis af völdum aukinna verkefna sem fylgja COVID 19. Verði það raunin munu afleiðingar faraldursins dragast á langinn og valda uppsöfnuðum vanda innan heilbrigðiskerfisins og samfélagsins alls sem erfitt getur reynst að vinna á.

Endurreisum og byggjum til framtíðar

Að komið verði á **átaki í vinnumarkaðsaðgerðum með skjóttum og markvissum aðgerðum** til að tryggja afkomuöryggi og þjónustu við þann hóp sem missir störf sín við vegna aðstæðna. Að settur verði á fót sérstakur starfshópur nú þegar með stjórnvöldum, aðilum vinnumarkaðarins, Vinnumálastofnun, skólakerfinu og öðrum fræðsluaðilum til að koma með tillögur að árangursríkum verkefnum sem hægt er að koma á fót með skömmum fyrirvara til að styðja við aukinn fjölda atvinnulausra. Í því samhengi verði sérstaklega horft til þess hvaða lærdóm megi draga af verkefnum

eins og „Vinnandi vegur“ sem sett var á í kjölfar efnahagshrunsins. Við skipulag og fjármögnun verkefna verði sérstaklega gætt að því að þau nýtist viðkvæmum hópum á vinnumarkaði og tekið verði mið af kynja- uppruna- og byggðasjónarmiðum. Einnig verði hugað að afkomu og úrræðum fyrir þann vaxandi hóp launafólks sem hefur ótryggt ráðningarsamband eða hefur afkomu sína af verkefnatengdri vinnu án afkomutryggingar.

Að lífeyrissjóðirnir taki þátt í uppbyggingunni með fjárfestingum í nýsköpun og öðrum samfélagslega ábyrgum fjárfestingakostum

Að 100% endurgreiðsla af virðisaukaskatti vegna vinnu verði útvíkkaður enn frekar með tilliti til þeirra starfsgreina og starfsstétta sem verða harðast úti í samdrættinum, hvort sem vinnan er innt af hendi innan heimila eða utan.

Að við endurskoðun fjármálastefnu og framlagningu fjármálaáætlunar tryggi stjórnvöld að **jafnvægi sé milli efnahagslegs- og félagslegs stöðugleika**. Ekki verði farin sú leið að draga úr styrk og uppbyggingu félagslegra innviða- og stuðningskerfa og veikja þau við núverandi aðstæður. Slíkt er dýrkeypt til lengri tíma. Hinir félagslegu innviðir eru og verða einn af styrkleikum okkar og samkeppnisforskot í þeim stóru verkefnum sem þrátt fyrir allt bíða okkar við umbreytingar á vinnumarkaði og við að ná tökum á loftslagsbreytingum. Aukning í opinberum fjárfestingum er mikilvægt innlegg til að örva efnahagslífið og undirbyggja velferð til framtíðar. Nauðsynlegt er að horft verði til fjölbreyttra verkefna og sviða í þeim efnunum sem stuðli að nýsköpun í atvinnulífi og grænum lausnum.

Að skattkerfið verði nýtt með markvissum hætti til frekari tekjujöfnunar. Gerðar verði frekari breytingar á skattkerfinu sem miða að því að styrkja tekjuöflunar- og tekjujöfnunarhlutverk skattkerfisins. Þá verði horft sérstaklega til þess hvernig beita megi grænum sköttum og efnahagslegum mótvægisáðgerðum til að draga úr loftslagsáhrifum og samhliða auka jöfnuð og koma í veg fyrir neikvæð íþyngjandi áhrif á útsetta hópa.

Að nýjar **stoðir tækni, nýsköpunar og grænna lausna verði byggðar** undir atvinnulífið með fjárfestingaráætlun stjórnvalda. Horft verði til fjölbreyttra fjárfestingaverkefna í nýrri fjárfestingaráætlun stjórnvalda sem boðuð hefur verið. Áhersla verði á uppbyggingu og viðhald bæði efnahags- og félagslegra innviða og ekki síður verkefni sem stuðla að samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda ss. hraðari uppbyggingu almenningsgangna og borgarlínu og öðrum aðgerðum sem stuðla að orkuskiptum. Þá er mikilvægt að opinber fjárfesting verði nýtt með markvissum hætti til að auka fjölbreytileika atvinnulífs með áherslu á uppbyggingu grænna starfa, nýsköpun, tækniþekkingu og rannsóknir og þróun t.d. á sviði heilbrigðisvísinda. Við fjárfestingaráætlunir verði tekið tillit til kynja- og byggðasjónarmiða auk sjálfbærni.